

Seminární práce

Projekt: Filip na Zlověstném ostrově

Michaela Gbelcová

Jana Bystrzonovská

5. ročník Učitelství pro 1. stupeň

**ZS1MK_RZT2, Teorie a didaktika výchovy ke zdraví 2
Pedagogická fakulta, Masarykova univerzita Brno**

Příprava na projekt **Filip na Zlověstném ostrově**

Věk: 4. – 5. ročník

Časová dotace: 2 – 3 vyučovací hodiny

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho zdraví

Průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana

Mezipředmětové vztahy: dramatická výchova, výtvarný výchova, český jazyk, hudební výchova

Klíčové kompetence:

K učení:

Žák

- pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami
- dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě

K řešení problémů:

Žák

- vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky
- přijímá důsledky svých rozhodnutí

Komunikativní:

Žák

- vyjadřuje se srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
- rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje
- využívá tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům
- vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky

Sociální a personální:

Žák

- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy

- posiluje sociální chování a sebeovládání, je vnímavý k potřebám starých, nemocných a postižených lidí

Občanské:

Žák

- chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí
- dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy

Pracovní:

Žák

- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci
- reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních

Výstup:

- mít osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- tvořit otázky a odpovídat na ně
- vyprávět vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluvit se v běžných situacích
- rozlišit pohádkové prostředí od reálného
- dramatizovat jednoduchý příběh
- soustředit se na poslech skladeb
- při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizovat svůj tvůrčí záměr
- reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

Výchovně vzdělávací cíle:

- uvědomit si škodlivost kouření, alkoholu a drog, otevřeně o tomto problému mluvit
- simulací a dramatizací prožít setkání s těmito návykovými látkami, nalézat řešení, postoje, využívat k tomu sílu skupiny, ale také své nápady a způsoby jednání
- rozvoj spolupráce a komunikace, hodnotících schopností a sebehodnocení
- ovládání a využívání vlastních smyslů
- rozvoj představivosti, fantazie, improvizace

Pomůcky:

CD vážné hudby, kniha Filipova dobrodružství, archy papíru, pastelky, encyklopedie, papír či sešit, různé pomůcky z prostředí třídy k využití ve scénce nebo jako rekvizity

Provedení

1. Rozhovor - *diskusní kroužek na téma: "Jak si představuješ Zlověstný ostrov? Co tam asi roste? Kdo tam žije? Kde by se mohl nacházet?....."*

2. Simulace - "Jak bychom se měli ve zlověstné zemi chovat?"

Učitelka pustí CD klasické hudby, např. se skladbou: Edvard Hagerup Grieg - Peer Gynt - V slují krále hor nebo Carl Orff - Carmina Burana - O Fortuna nebo Igor Stravinsky - Pták Ohnivák - Let Kostěje Nesmrtelného apod.

Žáci sami podle své představy napodobují a pohybují se volně v prostoru dle pokynů učitelky a za poslechu hudby. *"Musíme jít opatrně. Cokoliv na nás může vyskočit a zranit nás. Můžeme však jít i s odhodláním něco najít, něco nového objevit. Měli bychom také dobře hledat, pořádně se dívat a pozorovat okolí i ostatními smysly. Můžeme si věci ohmatat, čichnout, ochutnat, poslouchat zvuky ..."*

3. Četba - Učitelka čte dětem příběh Filipa - 2. část z knihy Filipova dobrodružství, kapitolu s názvem Filip na zlověstném ostrově (autoři: Jacques Breuil - Jean Breuil). Žáci poslouchají a sledují ilustrace v knize.

4. Reflexe - rozhovor, odpovědi na otázky typu: Jak se lišila a co měla společného zlověstná země v této knize a ta, kterou jsme si představovali u hudby a ve které jsme se procházeli? Jak ses ve zlověstné zemi cítil/a? Bál/a ses? Líbilo se ti tam? Chtěla/a bys ji někdy navštívit? Setkal/a ses už někdy s alkoholem, cigaretami či drogami, kde a jak? Co si o těchto škodlivinách myslíš?

5. Skupinová činnost - kresba, práce s encyklopedií, třídění informací.

Žáci jsou rozděleni do tří skupin. Každá skupina obdrží rozměrný papírový arch a pastelky, papír a psací potřeby pro zapisování informací nalezených v encyklopedii.

Skupina také obdrží jedno z těchto témat (alkohol, kouření, drogy). Společně navrhnu a nakreslí na arch zemi, kde vládne alkohol, kouření či drogy.

Obdrží do skupiny taktéž encyklopedii, odbornou knihu o zdraví apod., kde zjistí, jaký dopad na člověka a jeho zdraví mají tyto škodliviny. Zjištěné poznatky stručně zapíší na papír.

6. Dramatizace

Skupina žáků krátce dramaticky ztvární a vymyslí scénku na své téma (alkohol, jak škodí, jak se mu vyvarovat, jak proti němu bojovat, co dokáže drogy, jak zabíjejí cigarety.....). Dle počtu žáků si rozdělí role, připraví si krátkou dramatizaci a na závěr sehrají scénku před ostatními spolužáky.

Určité body jsou pro všechny stejné:

- Ve scénce vystupuje jedna kladná a jedna záporná postava, dále člověk, kterému alkohol, cigarety či drogy změnil život a jeden příslušník jeho rodiny (dítě, manželka, maminka...).
- Ve scénce se musí objevit získané informace z encyklopedie (např. lékař varuje člověka, co vše jej může postihnout, nebo si o tom člověk čte v novinách, sleduje to v televizi atd.).
- Jako šablonu či kulisu mohou herci využít svůj nakreslený arch.
- Mohou využít prostor třídy a pomůcky ve třídě jako rekvizity či podium.
- V případě potřeby se mohou poradit s učitelkou.

7. Představení, reflexe, závěr:

Jednotlivé skupiny předvádějí své hry před ostatními skupinami nebo i před dětmi z jiné třídy.

Následuje reflexe - popiš své pocity v kůži toho či toho, zhodnoť vystoupení ostatních skupin.

Závěr - rekapitulace naší práce, zopakování nových informací, klást důraz na ochranu zdraví svého i lidí ve svém okolí. Jak se zachovat v případě, že mi někdo návykovou látku nabídne.

Zopakování pozitiv a negativ, která jsme se dozvěděli (můžeme si některé body zapsat do sešitu).